

صاحبی ، مدیری ، محرری :

طاہر المولوی

آبونہ بدلی :

منہ لکی ۱۰۰ غروش

آلتی آیلنی ۵۰ »

اوج آیلنی ۲۵ »

محفصل

۱۳۳۸

ادارہ خانہ سی :

شہزادہ باشندہ (تعالی اسلام)

جمعیتی مرکز عمرہ میسی

مرکز توزیعی :

باب عالی جادہ سندہ اتحاد

تجارت کتب خانہ سی

اسلامک نفعہ خادم مقالات

مع الشکر قبول و دوج اولونور

دینی ، علمی ، ادبی ، اجتماعی و شہید بلک شہری مجموعہ اسلامیدر

عدد : ۳

۱۳۳۹ محرمہ مخصوص نسخہ

فی ۷ بوجوق غروش

محررات

- محفصل دینی و علمی : وعید قرآنی - اورفہ لی محمود کامل . انبیایہ انزال اولونان دین ، بر دیندر - اسکبلی محمد عاطف .
- بر آیت مناسبتیہ - فرید . حکمت تشریع - صدرالدین . صوفیہ نک روح حقندہ کی تلقیاتی - آقہ کیلی احمد حمدی .
- محفصل تاریخی : محرم الحرام - طاہر المولوی . مشرکین عربک مشہور پوتلری - طاہر المولوی .
- محفصل اجتماعی : اسلام حیات اجتماعیہ سندہ آتیلاجی خطوہ لردن - علی خلیبی .
- محفصل ادبی : غنی کشمیری و بعض ابیاتی - طاہر المولوی . برقطہ - طاہر المولوی . رباعی - شیخ عبدالباقی . نظم - محی الدین رائف .
- متنوعہ : برغنی ، استخلاف .

تبریک : سال جدیدک بالجلہ اخوان دین حقندہ متیمن اولماسی لطف الہیدن متمنادر

اسلام یولی

فاتح درسعاملرندن ابتداء داخل مدرسہ سی . مدیر عمومیتی اسکبلی عاطف اقدی طرفدن تألیف ایدلش اولان بو اثر ہر مسلمانک بیلیمی لازمکن احکام اعتقادیہ و احکام عملیہ ، اخلاق و آداب اسلامیہ ایلہ حکم و فوائد تشریمیہ بی حاوی واجتماعیات و سیاسیاتہ دائر اصول اسلامیہ بی محتویدر .

ہر کسک آکلایہ جنی طرز اوزرہ آچیق ترکیہ اولہرق یازلش غایت قیمتدار بر علم خالدرکہ اوقویانلرہ دین و روحی افاضہ ایدر . بالخاصہ اولیای اطفالہ توصیہ اولنور .

محل فروختی : حکاکردہ کتابچی راشد افندیکن دکانی ایلہ باب عالی جادہ سندہ اقبال کتب خانہ سیدر .

مقطرات و جیبی حاوی اولان

ربع دائرہ نک صورت استعمالی

اسطرلابدن سوکرہ ترکر طرفدن ایجاد ایدلش وامریقا کاشفی قریستوف قولومیک اننای سترندہ استعمال قیلنمش اولان ربع دائرہ ، بین الاسلام و بین الموقنین کثرتلہ قولالانیمقدہدر . علم ہیأتک کافہ تطبیقاتی و تخصیص اوقات شرعیہ و تفرعاتی فایت بسیط بر صورتہ حل ایلبان مذکور آلتک صورت استعمالی حقندہ کی تعریفات شکل اوزرنده سلیس بر افادہ ایلہ ، منتسین علم ہیأتدن اخذضیا بک طرفدن ، یازیلوب طبع ایدلمکدہ اولدینی خبر آلمشدر .

بر اعتباری وارد. چونکه : شیشه اورتایه چینهجه
محتسب قالقوب صاووشور]

محتسب : بزده یاقین وقتله قدر شهراماتی ، بلدیہ
ریاستی کی ایشلرده استخدام ایدیلن و (احتساب
آغاسی) دینلن مأمورد. بو مأموریتده عرفی ، لکن
اکثراً حقلی معاملاتیله اشتهار ایلهمش اولان (حسین بک)
زمانزده کی اصناف بی انصافه قارشی آرانیر .

محتسب (احتساب) لفظنددر . احتساب ایسه
« انتساب و زننده برکسه نك طوتدینی فعل قیچی
بکنه یوب نهی وانکار ایلک معناسه درکه مراد شواشی
نه ایچون شویله ایتدک دیو مؤاخذه ایلکدن عبارتدر .
محتسب بلده بومعادندر - قاموس ترجمه سی »

محتسبک عصر سعادتده موجود ایدی . جانب
جلیل نبویدن حضرت عمر ؛ مدینه نك ، سعید بن سعید
بن العاص ده مکه نك محتسبکنه تعیین ایدیلشلردی .

اساساً قضاء قیلندن بروظیفه دینه اولان (حربه) نك
مأموری ، یعنی محتسب « منکرانی ، یعنی شریفته مخالف
افعالی تحقیق ایدرک اصحابی جرمنه کوره تعزیر و تأدیب
ایتدیکی کی یوللرده مارین و عابرنک مرورینه و عبورینه
مانع حاللری ازاله ، حاللری و سفائی تحمللری فوقنده
حموله آلمقدن منع ، مائل انهدام مبانینک اصحابنه اومبانی
هدم ایتهلرینه حکم ایله بویوزدن بولجیلره وقوعی ملحوظ
اولان تهلکینی دفع ، مکتبلرده وسائر اماکن تعلیمیه ده
معلملر شاگردانی شدتله ضرب ایتدکلری تقدیرده آنلر
حقنده مجازات / ترتیب ایتک کی منافع عمومیه به متعلق
خصوصاته نظارت ایلردی . بوندن ماعدا محتسب ارزاق
و مأکولات و مشروباته خیله قاریشمانی ، ناقص اوزان
واکیال استعمال اولونمانی منع ایتک کی بوکون بلدیهلرک
وظائفندن اولان خصوصاته دخی باقاردی . ذکراولنان
خصوصات فی الاصل قاضیلره متعلق وظائف جمله سبنددی .
فقط قاضینک مقامی بوکی امور و خصوصاتک آرقه سندن

اول بر ساعت دوام ایده جک مواظک فضلہ سامع بوله جغنی
امید بیورمز میسکنز ؟ بورالرده خلق ایلہ صنف علما
و طلبه علوم آره سنده وقوع بوله جق تماس دائمیلردن دها
فضله منافع اجتماعیه بکله مز میسکنز ؟

علی حلمی

مجله ادبی

غنی کشمیری و بعض ایاتی

— مابعد —

کچنکی نسخده الفاظ و معانیسنی تشریح چالیشدیغم :

جنونی کوکه ازقید خرد بیرون کشد مارا
کنم زنجیر پای خویشتن دامان صحرارا

بیتنی ، دیواندن استساخ ایتدیگم صیراده ناصیلسه
برنجی مصراعک نقلنده بر سهوه اوغرامشم ، وزن ایله
ادایی و مؤدایی بو زمانیان ضرورت مستسخیه کورده ده
ایضاحاته کیریشمشم . اخیراً مطلع اولدیغ خطای واقعی ،
بیتک طوغروسی یازمق صورتیله تصحیح ایدیورم که
متن و مالی شویله اوله جقدر :

جنونی کوکه ازقید خرد بیرون کشم پارا
کنم زنجیر پای خویشتن دامان صحرارا

[هانی اولیله قوتلی بر جذبه که اونک تأثیر یله عقل
عقلدن آياغنی قورتارایمده دامن صحرایی کننیمه پابند
اتخاذ ایدیم]

(بیزم می پرستان محتسب خوش عزتی دارد)
(که چون آید بمجلس شیشه خالی میکند جارا)

[سرخوشلرک مجلسنده احتساب آغاسنک خوش
بر اعتباری وارد : او ، بزمه کلینجه شیشه احتراماً قالقوب
برخی بوش بر اقیب]

بویله ده ترجمه ایدیله بیلیر :

[سرخوشلرک مجلسنده احتساب آغاسنک خوش

طولا شمعندن دها عالی طود قلمی ایچون بو ایشاره باقق ایچون آریجه بو مأموریتی احداث ایتدیلر .
مع مافیة اترك مضرده کی فاطمیلر ، كرك اندلسه کی امویلر زماننده وظائف مذکورہ بی علی الاکثر قاضیلر تودیع اولنان وظائف جمله سہ ادخال ایدرلردی . بالاخره حسبہ وظائفی والیلر متعلق وظائف میانہ کیردی .
حسبه ، بر خدمت دینیه اولدیغندن منصبه اعیان مسلمیندن باشقه کیمسه تعیین اولونمازدی . احتساب ناظری سائر ولایتلره و قصبه لره احتساب وظائفنه باقق اوزره کندی طرفندن مأمورین مخصوصه توظیف و اعزام ایدردی .

احتساب ناظری و یا محتسب ، هر کون جامعده او طور و رعیت آدمیلرینی اصناف دکانلرنده طولاشدیریردی . قاهره ده کی محتسب ، مناوبه بر کون قاهره جامعده ، بر کونده (فسطاط) جامعده او طور و ردی و بورادن آدمیلرینی قصاب ، آشچی دکانلرینک تفتیشنه و یوک حیواناته فضله یوک یوکله دیلمه سنک منعه کونده ریردی . حیواناته فضله یوک تمهینه مساعده اولونمازدی . احتساب ، مأمورلری سقارله طاشید قلمی صو قریه لرینه و طولومبه لرینه قش اورتدیریر . لردی . صو ایچون بر مقیاس وضع ایله مشاردی .

بو مقیاس هر قوواسی ۴۰ رطل اولوق اوزره بکرمی قووادن عبارتدی . سقارک مادی قیصه شلوار کیمش اولمالرینه دقت ایدیلردی . ینه بو معیت ، مأمورلری مکتبلری طولاشه رق معلملرک اطفاله شدتلی اورماملرینی و خصوصاً اولدیره جک بریره ضربدن حذر ایله لرینی کندیلرینه تنبیه و توصیه ایلرلردی . کذلک اوسته لره معیتلرینه آلدقلمی چراقلمی باشند چیقارامه لرینه دائر توصیه و اخطار اتده بولونورلردی . سوء احوال ایله اشتہار ایدنلری نظر تفتیشدن دور طومازلردی . ترازیلرک ، اولچولرک طوغرو اولماسنه دقت ایدرلردی . دارالعیاره - عیارخانه - نظارت ، محتسبه عائد وظائف جمله سنندن ایدی . اندلسه کلانجه بوراده احتساب وظیفه سہ

(خطه الاحتساب) نامی وریلیردی و بر قاضینک عہده سہ تفویض اولنوردی . اوراده حادث اولدینی اوزره قاضی اسب سوار اولدینی و آدملمی کندینی احاطه ایتدیکی و آنلردن ایلری کلن بر مأمور اکمکک وزنہ مخصوص بر ترازوی بی حامل بولندینی حالده چارشیلری طولاشیردی . قصابلر ات اوزرنده اتک بهاسنی حای برکاغد بولندیرمه مجبور ایدیلر . بر قصاب محتسب طرفندن وضع اولنان بهادن فضله یه ات صاتا مازدی . صاتا رایسه جزا کورردی . ارزاق و ما کولات صاتان اصنافک موضوع بهادن فضله بر بها ایله یاخود اکسک بر وزن ایله صاتا ماملری ایچون لزه منده محتسب طرفندن صورت مخصوصه ده بر چوجوق ، یاخود بر جاریه کوندربلرک مختلف و شہلی دکانلردن اشیا مبیاعه ایتدیریلیردی . اکسک وزن ، یاخود فضله بها ایله صاتانلر ، یاخود حیلہ قاریشیدیرانلر بو صورته اله کچیریلیردی . بو احواله اجتسار ایدنر هر کسه قارشی عین فعلی ارتکاب ایتمش عد ایدیلرک لایق اولدقلمی جزالره دوچار ایدیلرلردی . احتساب وظیفه لرینه دائر بر طاقم قوانین و نظامات واردی که احکام فقہیہ ناصیل تعلیم و تطبیق ایدیلرسه احتساب احکامی دخی اوله جه تدریس و تطبیق اولنوردی - مدنیت اسلامیه تاریخی ترجمه سی »

احتساب آغلی حکومت عثمانیه ده بوتون ارباب صنایعه حاکم اولوب آیش و ریشہ نظارت ایدر ، خلقی اضرار ایله ینلری دایاقله و حبس ایله جزالاندیریردی . دها اسکی دورلرده ایسه مسکراتک منع استعمال ایله ینلرک تأدییه ده جمله وظائفندن ایدی . بوندن طولایی محتسبلر ، شاعرلرک دائما لسان تعریضه اوغرامشلردر . مثلاً ایرانک الک بویوک ایکی شاعری بولونان سعدی ایله حافظ :

قاضی اربابا نشیند برفشاند دست را
محتسب کرمی خورد معذور دارد دست را
محتسب خم شکست ومن سراو
سن بالسن والجروح قصاص

وباعی

بز ذره خورشید جهان آرایز
کم خدمت خنکارده پا برجایز
پیکز ، دونه رز بر کونش اطرافنده
منظومه شمسیه مولانا یز

شیخ عبدالباقی

نظم :

عشق ایله دوغمه ده عالم دیدیکک
چا کر عشق در ، آدم دیدیکک
بلبلک آوز یاشیدر ای محی
ورق غنجه ده شبنم دیدیکک

معلم

محی الدین رائف

برتمی :

پک محترم بر قارمزدن کلن التفاتنامه ده رسائل و جزائده
یازیلایحق آیات واحادیثک نقل مألله تعیین موقعی مقصده
کافی و بعض کونه حرمتسزلکه منافی اولاجنی بیلدیریلور
کندیلری (سبیل الرشاد) ک بر صحنه سنه پذیر صاریش
اولدیغی کورمشلر . عبد عاجزده (عم) جزئی اولوق
اوزره باصیلمش اوراقل - آغیر باصنامی ایچین - کیسه
کاغدی ایچنه طولدورولمش اولدیغنه تصادف ایتدم
اسکیدن اوستنه آیات واحادیث یازیش دکل ، عادی
بر مکتوب قارالامش ، یاخود رقاره حله یکونی طویلاشمش
کاغدلریله نائل احترام اولوردی . یردوشمش برورقاره
بویوک ، کوچوک هر مسلمان طرفندن قالدیریلر ، آیق
آلتنده قالماسین دییه بر دیوار قو ووغنه طیقیلردی .

صوکرالری اعتیادات و عنعناتمزدن چوغنی تغیر ایتدیکی
کی اوراق محرویه اولان احتراممزدنه تبدل ایله دی .
جا کت قولیله پوتین یوزی ، اتمک ایچیله چانال ، قاشیق
سیلنلریز ، یازیلی ، یازیسز کاغدلر ایله سیلنیه ده باشلادیلر
فقط بومشربده کی بکسر و خانلر ، حمداولسون اقلیتی تشکیل
ایتمکده ، ملنک اکثریت عظاماسی ایسه مقدساته حرمت

دیمشدرکه « قاضی ، بزمیه بولوناجق اولورسه
نشوه سندن ال چین پمایه باشلار . محتسب ، مسکرات
استعمال ایده رسه طبیعی سرخوشی معذور کورور »
و « محتسب ، شراب کوی قیردی . بنده اونک
قفاسنی قیردم . نیته کم دیش مقابلنده دیش قیریلر و یارایه
عین صورته قصاص اجر اولونور » دیمکدر . سعدینک :
« محتسب را درون خانه چه کار » یعنی « محتسبک اویچنده
نه ایشی وار ؟ » دیمه سندن محتسبک اجرای تأدیبات ایچین
اولره کیره مه دیکی و حریت مساکنه قدیماده رعایت ایدیلدیکی
آکلاشیلیور .

شیشه نک برنی بوش بر اقامسی ، محتسبک بزمه ورودی
اوزه رینه می آشامان طرفندن صاقلانیلماسندن ، محتسبک
خوشجه اعتباری بولونماسی ده هم صفت مأموریتی ،
هم ده ذاتی خشوتی طولانیسیله او مجلسه بیگانه اولماسندن
وبناء علیه مستقل طوتولماسندن کنایه در .

ارباب ذوق ودانشدن ، تشکل بر انجمن عرفانده
شوق افرا بر محبت جریان ایتمکده ایکن کرانجان و خام
طرواح بر حریفک ورودیله مجلسک نشوه کرما کر می
بوزولا جغنی و او جان صحبتک بیگانه معرفت بولونان بریکندن
کیزی طوتولا جغنی غنی کشمیری بو بیتله آکلاتمی
ایستیور . مابعدی وار

طاهر المولوی

برقطعه :

اوغرامقده غربک استیلاسنه
ناجیا افصالمزدن شرقرز
لایقز کرچه ، بز ایتدک ایتمه سن
هی اولو تا کریم ! کورونسون فرقرز

طاهر المولوی